

„MOSZT-os termés Pandémia alatt” – A MOSZT Kutatócsoport négyes könyvbemutatója¹

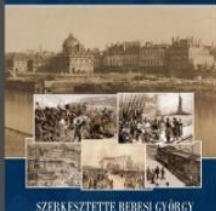
Noha a pandémia miatt számtalan rendezvény megtartása hiúsult meg az utóbbi több, mint két évben, és nem egy kötet megjelenése, illetve bemutatása váratott magára, a Modernkori Oroszország és Szovjetunió Történelmi Kutatócsoport (MOSZT) számára ez idő alatt sem állt meg az élet. A kutatócsoport a vírushelyzet ellenére is termékeny időszakot tudhat maga mögött, hiszen több kiadványa is napvilágot látott, néhány monográfia újranyomására is sor került, és jelenleg is új kötetek kiadásán munkálkodnak. 2021 októberében a *Pécsi Történelmi Ruszisztika* című kötet mellett még további három könyvüket mutatták be, amelyek az orosz cári hadsereg intervenciós csapatainak 1848–1849-es szerepével, a magyar gépkocsizó gyalogság 1941-es létrejöttével, valamint a Gulág női táboraival foglalkoznak. A kutatócsoport további négy új kötetét a 2022. április 26-án megrendezett könyvbemutató keretében ismerhette meg az érdeklődő közönség. Az előadók ennek keretében egy friss kötetet, egy felújított munkát, illetve két olyan könyvet ismertettek, amelyek a járvány alatt jelentek meg, és ezért nyilvános bemutatójukra mindezülig még nem került sor. A „MOSZT-os termés pandémia alatt” című esemény a MOSZT Kutatócsoport, a Magyar Hadtudományi Társaság Dél-dunántúli Tagozata és a PTE Társadalomtudományi Szakkönyvtár közös rendezvényeként valósult meg.

¹ Jelen írás az Újkor.hu Beszámoló rovatában jelent meg 2022.07.07-én.

Könyvbemutató

A PTE BTK Történettudományi Intézet Modernkori Oroszország és Szovjetunió Történeti Kutatócsoport tisztelettel meghívja Önt a **MOSZT 2022. április 26-án 18 órakor tartandó négyes könyvbemutatójára.**

A HOSSZÚ 19. SZÁZAD
RÖVID TÖRTÉNETE

SZERKESZTETTE BEBESI GYÖRGY

A hosszú 19. század rövid története
Bemutatója: **Bebesi György**

Schrek Katalin: A keleti kérdés válságainak kezelése az angol-orosz kapcsolatok viszonyrendszerében
Bemutatója: **Kolontári Attila**

Bodor Mária: Az orosz medve a Vezúvra tekint
Bemutatója: **Turnár Erik**

Bene Krisztián: A Francia Antibolsevik Légő a keleti hadszíntéren
Bemutatója: **Palócz Márk**

Helyszín:
PTE BTK, Rókus utca 2. (M épület, 207-es terem)

A rendezvény a PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport és a Társadalomtudományi Szakkönyvtár közös rendezvénye.

A könyvbemutató plakátja

A rendkívül jó hangulatban telt és nagy érdeklődés mellett zajló könyvbemutató kezdetén Bebesi György egyetemi docens, a MOSZT Kutatócsoport alapító elnöke, Horváth Klára, a PTE BTK Társadalomtudományi Szakkönyvtár vezetője, továbbá Bene Krisztián egyetemi docens, a PTE BTK dékánhelyettese, a Magyar Hadtudományi Társaság Dél-dunántúli Tagozatának elnöke mondták el bevezető gondolataikat. Elsőként Bebesi köszöntötte a résztvevőket, köztük kiemelve Szabó Lászlót – az LDSZ Biztonságtechnikai Kft. kereskedelmi igazgatóját és társtulajdonosát, a MOSZT Kutatócsoport főszponzorát –, illetve feleségét, akiknek hálóját fejezte ki a sokévi segítségért és anyagi támogatásért. Ezt követően bemutatta az est további felszólalóit: Kolontári Attilát, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága (NEB)

kutatásvezető tudományos főmunkatársát, Turnár Erik doktoranduszt, illetve Palócz Márk mesterszakos hallgatót. Horváth Klára kiemelte a MOSZT és a Társadalomtudományi Szakkönyvtár többéves együttműködését, továbbá azt, hogy a könyvtár dolgozóinak is milyen nagy örömet jelent, hogy látják a kollégák, hallgatók munkáját.

Bene Krisztián

A köszöntőt követően a kötetek bemutatása következett. Elsőként *A hosszú 19. század rövid története* című kötet új kiadásához kapcsolódva vázolta fel a kötet szerkesztője, Bebesi György a munka keletkezésének történetét. Elmondta, hogy sok évnyi szigorlati vizsgáztatás tapasztalatai alapján úgy látták Hahner Péterrel, hogy a hallgatók nehezen tudják feldolgozni, elsajátítani másfél év tananyagát, ezért 2004-ben az a gondolatuk támadt, hogy meg kellene írni egy jól emészthető tankönyv formájában a 18–19. század történetét. Hahner megírta a *Régi rend alkonya* című könyvét, amely a 18. század történetét mutatja be, Bebesi pedig egy csapatot szervezett a 19. század történetét felölelő kötet megírására, köztük többek között például Hahner Pétert, Vitári Zsoltot és Hornyák Árpádot.

A kötet első kiadása 2005-ben jelent meg a Comenius Kiadónál, amely rendkívül sikeres lett, országosan ismertté vált. Mindamellert azonban kritika is érte, hiányoltak belőle bizonyos fejezeteket, így ennek orvoslására 2010-ben megjelent a kötet javított változata egy másik

kiadónál, másik borítóval. Ez a kötet is nagy népszerűségnek örvendett, hiszen nemcsak a pécsi Történettudományi Intézet, hanem más intézmények, így például Pázmány Péter Katolikus Egyetem bölcsészkarja is alkalmazta történelem szakos képzésében, illetve a határon túli magyar egyetemek hallgatói is használták, illetve felhasználják mind a mai napig a vizsgákra felkészülés során. 2013-ban megjelent a kötet utánnomása, majd idén a negyedik, felfrissített negyedik, új borítóval és impresszummal ellátott kiadása.

A szerkesztő ismertette, hogy a kötet három nagy szerkezeti egységből áll: az első rész a 19. század nagy folyamataival (ipari forradalom, nemzetközi kapcsolatok stb.), a második rész a nagyhatalmak történetével, a harmadik rész pedig a 19. századi európai régiókkal foglalkozik.

Bebesi György

A második bemutatót Turnár Erik tartotta, aki *Az orosz medve a Vezúvra tekint. Az orosz-nápolyi-szicíliai diplomáciai kapcsolatok nemzetközi összefüggései és helye I. Sándor európai ügyekben követett politikájában* című kötetéről beszélt. A könyv Bodor Mária 2019-ben megvédett disszertációjának monografikus kiadása. Turnár a mű értékeként hangsúlyozta, hogy a kötet témája kevésbé ismert, valamint kiemelte a nagy mennyiségű, orosz nyelvű primer forrás feldolgozását és a logikus tartalmi felosztást, amely illeszkedik az európai politika olyan

kulcseseményeihez, mint például az 1807. évi tilsiti béke, a bécsi kongresszus vagy az 1820-as nápolyi forradalom. A kötet szerzője az orosz diplomácia szemszögéből vizsgálja az eseményeket, bemutatja az orosz külügyi apparátus működését és hierarchiáját, Nápoly gazdasági és társadalmi viszonyait.

A kötet kiválóan ismerteti azt, hogy az európai folyamatok miként befolyásolták az orosz–nápolyi kapcsolatokat, és ezzel az Orosz Birodalom Itáliára és a Mediterráneumra irányuló politikáját, továbbá, hogy mindez milyen módon illeszkedett a földközi-tengeri és az európai hatalmi vetélkedésbe, kiemelve a nápolyi nagyhatalmi befolyás kérdésének jelentőségét az európai hatalmi politikában.

Turnár Erik

Ezután Kolontári Attila osztotta meg gondolatait Schrek Katalin *A keleti kérdés válságainak kezelése az angol–orosz kapcsolatok viszonyrendszerében. Konceptiók, mechanizmusok, azok színterei (1821–1841)* című munkájáról, amely a szerzőnek a Debreceni Egyetem Történelmi és Néprajzi Doktori Iskolában 2018-ban megvédett PhD értekezésének bővített, szerkesztett változata. Kolontári hangsúlyozta a kötet hiánypótló jellegét, mivel a szerző a keleti kérdés kapcsán összeveti a brit, illetve az orosz válságkezelő stratégiákat, szempontokat, valamint azt, hogy a keleti kérdés milyen szerepet játszott a brit–orosz kapcsolatokban.

Kolontári Attila

Kolontári úgy gondolja, hogy Magyarországon megkerülhetetlen alpmű nemcsak a keleti kérdés, de a 19. századi diplomáciatörténet, vagy éppen a korszak angol és orosz történelmének, külpolitikájának tanulmányozásához is.

Haszonnal forgathatják tudományos kutatók, akik tovább boncolgatják a témakör valamely aspektusát, valamint módszertanából meríthetnek mindazok, akik pl. a francia, porosz vagy Habsburg válságkezelési metódusokat kívánják megírni a keleti kérdés kapcsán. Emellett hasznos olvasmány lehet a történész hallgatók számára a vizsgákra, szigorlatokra készülés során, de világos gondolatmenete, olvasmányos stílusa miatt a történelem iránt érdeklődő olvasók számára is lebilincselő lehet.

Palócz Márk

Végezetül Palócz Márk mutatta be Bene Krisztián új könyvét, amely *A Francia Antibolseviki Légión a keleti hadszíntéren*. *MOSZT Könyvek 21.* címet viseli. Palócz dicsérte a kötet egyedi témaválasztását, olvasmányos jellegét, hatalmas képanyagát – amely térképeket és fényképeket is magába foglal –, valamint kiemelte a katonai életutak bemutatását és a nagyszámú mellékletet (az Antibolseviki Légión szabályzata, levelezések, parancsok, rendeletek stb.), továbbá a többéves kutatómunkát és a rengeteg levéltári forrás és szakirodalom feldolgozását.

Bárdonicsek Dominika

A bemutatott kötetek adatai:

Bodor Mária: *Az orosz medve a Vezúvra tekint. Az orosz–nápolyi–szicíliai diplomáciai kapcsolatok nemzetközi összefüggései és helye I. Sándor (1801–1825) európai ügyekben követett politikájában.* (MOSZT Könyvek 16.) PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 2020.

Schrek Katalin: A keleti kérdés válságainak kezelése az angol–oroszl kapcsolatok viszonyrendszerében. Konceptiók, mechanizmusok és azok színterei (1821–1841). (MOSZT Könyvek 18.) PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 2020.

A hosszú 19. század rövid története. Szerk.: Bebesi György. PTE BTK Történettudományi Intézete, Pécs, 2022.

Bene Krisztián: A Francia Antibolsevik Légión a keleti hadszíntéren. (MOSZT Könyvek 21.) PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 2021.